

מנהיגות צעירה

ערכה להדפסה • לכיתות ג'-י"ב, עולים וחני"מ • קריאה והבנה

סוגת הטקסט: פוסט של יוזמה + נתונים • נושא: יוזמה קהילתית של בני נוער

מטרות

- לאתר שלבים בתהליך יוזמה
- לפרש נתונים ותוצאות
- לתכנן יוזמה כיתתית לפי שלבים

מהלך שיעור - 45 דקות

5 ד'	פתיחה: "מה עוצר אנשים מלומר 'למה לא אנחנו?'"
10 ד'	קריאה ראשונה בקול + קריאה שנייה עם עיפרון (סימון מילים לא מוכרות)
8 ד'	חלק א' - שחייה (בזוגות), בדיקה במליאה
10 ד'	חלק ב' - צלילה: סימון, מיון, שפה ומבנה
8 ד'	חלק ג' - מעמקים: משימת תיבה + מעגל שיח קצר
4 ד'	כרטיס יציאה

גרסת 10 דקות: קריאה ← 2 שאלות שחייה ← סימון אחד ← שורה בכרטיס היציאה.

תשובות

חטי"ב	שחייה: 1. אין צל ואין ספסל · 2. 41 · 3. פנו לנגרייה ולהורים ♦ סימון: "מנהיגות היא לא להיות הכי חזק בקול" ♦ מיון: הקשבה: שאלון ל-60 אנשים תוכנית: שרטוט ספסל וסוכך, רעיון הספרייה הקטנה ביצוע: שלוש שבתות עבודה, ויכוח על צבעים ♦ אוצר מילים: ריקה ועזובה
חטי"ע	שחייה: 1. לדווח וגם להשראה - להראות שאפשר · 2. בהירות ומבנה של תהליך שאפשר ללמוד ממנו · 3. המדגם אינו מייצג ♦ סימון: "מנהיגות היא לא להיות הכי חזק בקול" ♦ מיון: נתון: 41 מתוך 60 ענו 'צל', 12 ביקשו משהו לקרוא פרשנות: אנשים רוצים מקום נעים לחכות בו ביקורת: המדגם אינו מייצג
יסודי	שחייה: 1. לכלוך · 2. פרחים ♦ סימון: "בואו נעשה כאן גינה" ♦ מיון: 1 קודם: לנקות, לשתול 2 אחר כך: פרחים צבעוניים, כולם באים לראות
עולים	שחייה: 1. ספסל · 2. שכנים ♦ סימון: "בואו נבנה ספסל" ♦ מילון: תחנה=bus stop · ספסל=bench · לבנות=to build · שכנים=neighbors · צל=shade
חני"מ	תמונות: ספסל · בונים ♦ מיון: יחד: לשתול, לנקות, לצבוע לא: לזרוק לכלוך

מעגל שיח

1. מה עוצר אנשים מלומר 'למה לא אנחנו?'
2. מה עושים עם ה'לא' הראשון?
3. איזו בעיה בבית הספר שלכם מחכה ליוזמה?

מתווה מצגת (איורים בסגנון תלת־ממדי חמוד)

1. שקופית פתיחה: קבוצת דמויות תלת־ממדיות שותלות עץ ליד ספסל צבעוני
2. מה הפריע להם - ומה עשו
3. 5 שלבי יוזמה
4. מה עושים כשנתקלים ב'לא'
5. כרטיס יציאה: הבעיה שאני רוצה לפתור

מרחב בטוח: הפעילות היא תמיכה ולמידה - לא טיפול. מותר לא לשתף. כל דאגה לשלומה/ה של תלמיד/ה - פונים ליועצת. מודלים לשילוב: גשיר מאח"ד · עש"ן ד"ק · מעשייה.

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

איך הפכנו תחנת אוטובוס שוממה למקום שאנשים מחכים לחכות בו

פוסט של יוזמה + נתונים

זה התחיל מתלונה. כל בוקר חיכינו באוטובוס בתחנה ליד המתנ"ס: בלי צל, בלי ספסל, עם פח שופע. "מישהו צריך לטפל בזה", אמרנו. ואז נועם שאל: "למה לא אנחנו?"

שלב 1 - הקשבה. שאלנו 60 אנשים שמחכים בתחנה מה חסר להם. 41 ענו 'צל', 30 ענו 'ספסל', ו-12 הפתיעו: 'משהו לקרוא'.

שלב 2 - תוכנית. שרטטנו הצעה: ספסל מעץ ממוחזר, סוכך בד, ו'ספרייה קטנה' - ארגז שאפשר לקחת ממנו ספר ולהשאיר ספר.

שלב 3 - 'לא' ראשון. במועצה אמרו שאין תקציב. כמעט ויתרנו. אבל במקום זה פנינו לנגרייה בשכונה, שתרמה עץ, ולהורים, שתרמו שעות עבודה.

שלב 4 - ביצוע. שלוש שבתות של עבודה. היו יבלות. היו ויכוחים על צבעים. בסוף בחרנו טורקיז.

שלב 5 - מה למדנו. היום יש בתחנה ספסל, צל ושלושים ספרים. ולמדנו שמנהיגות היא לא להיות הכי חזק בקול. היא להיות הראשון שאומר 'למה לא אנחנו?' - ולהמשיך גם אחרי ה'לא' הראשון.

חלק א' - שחייה על פני השטח

בחלק הזה מאתרים מידע שכתוב בטקסט במפורש. הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה הייתה הבעיה בתחנה?

☐ אין צל ואין ספסל ☐ האוטובוס לא הגיע ☐ היא הייתה רחוקה

2. כמה אנשים ענו 'צל'?

☐ 12 ☐ 30 ☐ 41

3. מה עשו כשהמועצה אמרה 'לא'?

☐ ויתרו ☐ פנו לנגרייה ולהורים ☐ הפגינו

חלק ב' - צלילה

בחלק הזה צוללים פנימה: מסיקים, מחברים, בודקים מבנה ושפה.

1. סמנו בטקסט בצבע את המשפט שמגדיר מהי מנהיגות לפי הכותבים, והעתיקו אותו:

2. לאיזה שלב שייך כל דבר?

- שאלון ל-60 אנשים · שרטוט ספסל וסוכך · שלוש שבתות עבודה · רעיון הספרייה הקטנה · ויכוח על צבעים

הקשבה 	תוכנית 	ביצוע

3. מה פירוש "תחנה שוממה"?

- ריקה ועזובה ○ רועשת מאוד ○ חדשה

חלק ג' - מעמקים

בחלק הזה חושבים, מביעים עמדה ויוצרים. אין תשובה אחת נכונה.

משימת תיבה: בחרו בעיה קטנה בבית הספר שלכם וכתבו את 'שלב 1 - הקשבה': אילו 3 שאלות תשאלו, ואת מי?

💡 אפשר להיעזר בגשר מאחיד (גוף · שכל · רגש · מערכת אמונות · חברה · דמיון) ובמילות קישור: ראשית · בנוסף · לעומת זאת · לכן · לסיכום.

לשיחה בזוגות: מה עוצר אנשים מלומר 'למה לא אנחנו?'

כרטיס יציאה · מנהיגות צעירה שם: _____

בעיה שהייתי רוצה לפתור:

אדם אחד שאשאל עליה:

הצעד הראשון שלי:

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

איך הפכנו תחנת אוטובוס שוממה למקום שאנשים מחכים לחכות בו

פוסט של יוזמה + נתונים

- 1 זה התחיל מתלונה. כל בוקר חיכינו באוטובוס בתחנה ליד המתנ"ס: בלי צל, בלי ספסל, עם פח שופע. "מישהו צריך לטפל בזה", אמרנו. ואז נועם שאל: "למה לא אנחנו?"
- 2 שלב 1 – הקשבה. שאלנו 60 אנשים שמחכים בתחנה מה חסר להם. 41 ענו 'צל', 30 ענו 'ספסל', ו-12 הפתיעו: 'משהו לקרוא'.
- 3 שלב 2 – תוכנית. שרטטנו הצעה: ספסל מעץ ממוחזר, סוכך בד, ו'ספרייה קטנה' – ארגז שאפשר לקחת ממנו ספר ולהשאיר ספר.
- 4 שלב 3 – 'לא' ראשון. במועצה אמרו שאין תקציב. כמעט ויתרנו. אבל במקום זה פנינו לנגרייה בשכונה, שתרמה עץ, ולהורים, שתרמו שעות עבודה.
- 5 שלב 4 – ביצוע. שלוש שבתות של עבודה. היו יבלות. היו ויכוחים על צבעים. בסוף בחרנו טורקיז.
- 6 שלב 5 – מה למדנו. היום יש בתחנה ספסל, צל ושלושים ספרים. ולמדנו שמנהיגות היא לא להיות הכי חזק בקול. היא להיות הראשון שאומר 'למה לא אנחנו?' – ולהמשיך גם אחרי ה'לא' הראשון.
- 7 חשוב להתבונן גם בנתונים בעין ביקורתית: 60 נשאלים בתחנה אחת אינם מדגם מייצג של כל השכונה, וייתכן שמי שלא עונה – למשל אנשים הממהרים לעבודה – זקוקים לדברים אחרים. ועם זאת, ליוזמה מקומית אין צורך במחקר מושלם; די בהקשבה כנה כדי להתחיל, ובנכונות לתקן בדרך.

חלק א' – שחייה על פני השטח

בחלק הזה מאתרים מידע שכתוב בטקסט במפורש. הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי מטרת הפוסט?

- לדווח וגם להשראה – להראות שאפשר ○ לבקש תרומות כסף ○ לבקר את המועצה

2. מה תורם החלוקה לשלבים ממוספרים?

- בהירות ומבנה של תהליך שאפשר ללמוד ממנו ○ אורך ○ חריזה

3. מהי הטענה הביקורתית בפסקה האחרונה?

- המדגם אינו מייצג ○ הספסל מכוער ○ הנגרייה טעתה

חלק ב' – צלילה

בחלק הזה צוללים פנימה: מסיקים, מחברים, בודקים מבנה ושפה.

1. סמנו בטקסט בצבע את המשפט שמגדיר מהי מנהיגות לפי הכותבים, והעתיקו אותו:

- 12 ביקשו משהו לקרוא

ביקורת 🤔

בחלק הזה חושבים, מביעים עמדה ויוצרים. אין תשובה אחת נכונה.

[illegible]

בעיה שהייתי רוצה לפתור:

אדם אחד שאשאל עליה:

הצעד הראשון שלי:

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

הגינה של כיתה ג'

פוסט של יוזמה + נתונים

בחצר של הכיתה היה פינה עם הרבה לכלוך.
הילדים אמרו: "בואו נעשה כאן גינה!"
הם ניקו, שתלו פרחים והשקו כל יום.
אחרי חודש - פרחים צבעוניים! 🌻
כל בית הספר בא לראות.

חלק א' - שחייה על פני השטח

בחלק הזה מאתרים מידע שכתוב בטקסט במפורש. הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה היה בפינה בהתחלה?

☐ לכלוך ☐ פרחים ☐ בריכה

2. מה הילדים שתלו?

☐ פרחים ☐ עוגות ☐ כדורים

חלק ב' - צלילה

בחלק הזה צוללים פנימה: מסיקים, מחברים, בודקים מבנה ושפה.

1. סמנו בטקסט בצבע את המשפט שבו הילדים מציעים רעיון, והעתיקו אותו:

2. סדרו: מה קודם?

לנקות • פרחים צבעוניים • לשתול • כולם באים לראות

1 קודם	2 אחר כך

חלק ג' - מעמקים

בחלק הזה חושבים, מביעים עמדה ויוצרים. אין תשובה אחת נכונה.

משימת תיבה: איזה מקום בבית הספר הייתם רוצים לשפר? ציירו איך הוא ייראה.

לשיחה בזוגות: מה עוצר אנשים מלומר 'למה לא אנחנו?'

כרטיס יציאה • מנהיגות צעירה שם: _____

בעיה שהייתי רוצה לפתור:

אדם אחד שאשאל עליה:

הצעד הראשון שלי:

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

מנהיגות צעירה

פוסט של יוזמה + נתונים

בתחנה אין ספסל.

אנשים עומדים הרבה זמן.

שלושה בני נער אומרים: "בואו נבנה ספסל!"

שכנים עוזרים להם.

עכשו יש ספסל וצל.

כלם שמחים.

מחסן מילים: תחנה (bus stop) • ספסל (bench) • לבנות (to build) • שכנים (neighbors) • צל (shade)

חלק א' - שחייה על פני השטח

בחלק הזה מאתרים מידע שכתוב בטקסט במפורש. הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה אין בתחנה?

○ ספסל ○ אוטובוס ○ אנשים

2. מי עוזר?

○ שכנים ○ חתולים ○ אף אחד

חלק ב' - צלילה

בחלק הזה צוללים פנימה: מסיקים, מחברים, בודקים מבנה ושפה.

1. מתחו קו בין המילה לפירוש:

to build	•	•	תחנה
neighbors	•	•	ספסל
shade	•	•	לבנות
bus stop	•	•	שכנים
bench	•	•	צל

2. לחצו על המשפט שבו בני הנער מציעים רעיון, והעתיקו אותו:

בחלק הזה חושבים, מביעים עמדה ויוצרים. אין תשובה אחת נכונה.

משימת תיבה: השלימו: בבית הספר שלי חסר... אני רוצה לבנות/לעשות...

לשיחה בזוגות: מה עוצר אנשים מלומר 'למה לא אנחנו?'

כרטיס יציאה • מנהיגות צעירה שם: _____

בעיה שהייתי רוצה לפתור:

אדם אחד שאשאל עליה:

הצעד הראשון שלי:

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

מנהיגות צעירה

פוסט של יוזמה + נתונים

אין ספסל. 🪑

אנחנו בונים. 🛠️

יש ספסל! 🪑

כולם שמחים. 😊

חלק א' - שחייה על פני השטח 🏊

בחלק הזה מאתרים מידע שכתוב בטקסט במפורש. הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה חסר בתחנה?

עוגה

פיל

ספסל

2. מה אנחנו עושים?

שוחים

ישנים

בונים

חלק ב' - צלילה 🤿

בחלק הזה צוללים פנימה: מסיקים, מחברים, בודקים מבנה ושפה.

1. מה עושים יחד? 📦

לזרוק לכלוך 🗑️

לצבוע 🎨

לנקות 🧽

לשתול 🌱

לא 🙅	יחד 🤝

בחלק הזה חושבים, מביעים עמדה ויוצרים. אין תשובה אחת נכונה.

מה אני רוצה לשפר? (הקיפו)

את התחנה

את הספרייה

את הגינה

את הכיתה

את החצר

איך אני מרגיש/ה? 😊 😐 😞 😡 😄

כרטיס יציאה • מנהיגות צעירה שם: _____

בעיה שהייתי רוצה לפתור:

אדם אחד שאשאל עליה:

הצעד הראשון שלי: